

якій працює, до того що є визначальною рушійною силою економічного її прогресу. В контексті процесів розвитку соціальних систем різних ієрархічних рівнів принцип резонансного збудження набуває світоглядного змісту.

Отже, без світоглядного переосмислення керівниками самоорганізаційних засад управління персоналом неможливо ефективно застосувати нові управлінські технології, що вимагає відповідної освіти і самоосвіти сьогоденних і потенційно завтрашніх управлінців.

Руснак Ю.М.
ІНДИВІДУАЛЬНО-АВТОРСЬКІ НОВОТВОРИ У МАЛІЙ ПРОЗІ ОЛЬГИ
КОБИЛЯНСЬКОЇ

Кафедра суспільних наук та українознавства
Буковинський державний медичний університет

Ольга Кобилянська мала великий вплив на літературний процес та культурне життя Буковини кінця ХІХ – початку ХХ ст. Творчість відомої письменниці розвивалася під знаком модернізму, вона експериментувала з формою, жанром та змістом. Її твори новаторські та різнопланові, насичені оригінальними метафорами, фразеологізмами, епітетами, кольороназвами, різними стилістичними фігурами (анафора, катафора, апозіопезис, оксюморон). Особливе місце у творчості кожного письменника посідають okazіоналізми, оскільки характеризують його мовостиль, відображають мислення, сприйняття світу.

Мета наукової розвідки – проаналізувати індивідуально-авторські новотвори у малій прозі Ольги Кобилянської. У роботі використано метод аналізу, описовий та порівняльно-зіставний методи дослідження.

Оказіоналізми, або індивідуально-авторські новотвори (від лат. occasionalis – випадковий) – незвичні, здебільшого експресивно забарвлені слова, утворені з порушенням законів словотворення чи мовної норми й існують лише в певному контексті, в якому вони виникли. Оказіоналізми відрізняються від неологізмів тим, що зберігають свою новизну незалежно від реального часу їх утворення.

У малій прозі Ольги Кобилянської знаходимо чимало okazіоналізмів різної природи, з-поміж них виділяємо дві групи: утворені префіксальним способом словотворення (дивитись *напівсумно*, *напівдика*, *напівсмішна*, дивитись *напівзадумчиво*, вона в *півсонку* (префіксально-суфіксальний), *занедоросла*, *навзавідництво*, *напівмертвіле* листя, *напівсором*, *напівнесміливість*, *напівгордість*) та складанням основ, слів. Як бачимо, більшість новотворів, утворених афіксальним способом, містять префікси *пів-*, *напів-*. Друга група представлена ширше, різними частинами мови: іменниками (*ридання-зітхання*), прикметниками (*божевільно-відважна* я, *тісно-програмова* людина, *сама-однісінька* жінка, *дитячо-дзвенячі* дзвінки, *ідіотично-задумлива* журба, *домашньо-практичні* погляди, *гостро-пекуча* струя, *умірковано-гармонійні* рухи, *молодечо-ніжні* черти, *тихо-ласкаве* дозидання, *предивно-свавільна* мелодія, *солодково-душна* вона, *п'яно-гордий* голос), прислівниками (*розноситься далеко-широко*, чути *сям-там*, здригнутись *гордо-весело*, стояти *ясно-виразно*, ступаючи *рівно-однаково*).

Особливу групу композитів становлять кольороназви: *темно-лискуча* поверхня, *густо-зелені* смереки, *звіздовато-жовтий* цвіт, *оксамитно-м'які* братки, *матово-жовтий* пуп'янок, *брунатно-золоте* тло, *блідо-лілієві* дзвінки.

Серед складних okazіоналізмів на позначення кольору трапляється композит, до складу якого входить варваризм: *Звичайно indigo-суні, а тепер запоорошені блузи й уніформи здавалися сивими*.

Обидва компоненти композиту *indigo-суні* – синоніми, у такий спосіб письменниця актуалізує ознаку об'єкта.

Отже, у малій прозі Ольги Кобилянської фіксуємо чимало індивідуально-авторських новотворів різної природи, утворених префіксальним способом (переважно за допомогою префіксів *пів-*, *-напів-*), слово- та основоскладанням. Серед слів-композитів багато мовних одиниць на позначення кольору.